

FORSVARER SYKEHUSET: Ledelsen ved Ullevål sykehus møtte i går helsepolitiker Anne Herseth (h) og tilbakeviste overlege Henrik Dedichens påstander om at det ikke er uvanlig at pasienter legges døende på gangen. – Henrik Dedichen har ikke belegg for det han sier, hevder direktør Ola Metliaas.

FASTHOLDER PÅSTANDER: Dedichen står imidlertid fast på det han sa. – Det er helt uakseptabelt at pasienter blir behandlet på denne måten, sier helsebyråd Vivi Lassen. Hun vil nå be om en skikkelig redegjørelse fra sykehusledelsen. Fylkeslegen vil foreta en grundig granskning av alle sider ved Ullevål sykehus på nyåret.

Ledelsen ved Ullevål sykehus møtte opprørt helsepolitiker:

Ap 3/12-94

Tilbakeviser kritikk fra overlege

LENE SKOGSTRØM

En samlet ledelse ved Ullevål sykehus og kirurgisk klinikk tropet i går opp for å møte leder for helse- og sosialkomiteén i Oslo, Anne Herseth (h). Hun reagerte sterkt på overlege Henrik Dedichens uttalelser i Aftenposten i går om at det ikke er uvanlig at folk dør på gangen på Ullevål sykehus, og ønsket ved selvsyn å sjekke forholdene. Herseth har varslet spørsmål om saken til helsebyråd Vivi Lassen i bystyrets spørretime onsdag.

– Slike hendelser finnes det ikke tilgivelse for. Det er både etisk og faglig kritikkverdige, sier Herseth, som selv er sykepleier. Hun sier at ett tilfelle ikke er nok til å fordømme et helt sykehus, men ønsker å bringe på det rene hvor stort problemet med overbelegg og korridorpasienter egentlig er. I går ettermiddag var det ytterst få senger i korridore-

ne da Aftenposten kom sammen med Høyre-politikeren på «inspeksjonsrunde».

–Injurierende kritikk

En samlet ledelse var derimot på plass for å tilbakevise Henrik Dedichens uttalelser etter å ha tatt saken opp med ham like i forveien.

– Henrik Dedichen uttaler seg på syltynt grunnlag. Han har ikke belegg for det han sier i avisen, sier sykehusdirektør Ola H. Metliaas.

– Vi er fullstendig klar over at det er utilfredsstillende med korridorpasienter. Men hvis vi sier nei og ikke tar inn maksimalt med pasienter, øker køene. Jeg benekter ikke at det kan skje ting når vi er hardt presset. Men jeg reagerer på at vi i ledelsen blir beskyldt for å ha et lavt ambisjonsnivå. Vi kjemper hver dag for å få et bedre tilbud til pasien-

tene, og målet er å gjøre Ullevål til Europas beste sykehus.

Står ved uttalelser

– Jeg står ved det jeg har sagt, sier overlege Henrik Dedichen til Aftenposten.

– Dette er hverdag ved Ullevål sykehus. Det skjer ikke hver dag og ikke overalt, men det er ikke første gang døende pasienter har blitt plassert i korridoren, hevder overlege Henrik Dedichen. Sjefflege Rolf Kaarensen oppfatter Dedichens uttalelser om manglende vilje til å drive sykehuset på en ordentlig måte som på kanten av det injurierende. – Er det galt av ledelsen å holde seg innenfor de økonomiske rammene som blir lagt av politikerne, spør han.

Anne Herseth er oppgitt over at det gang på gang berettes om graverende forhold ved Ullevål i avisen, men hver gang ledelse og representanter for ansatte blir spurt, er alt såre vel. – For meg --

det viktig at Oslos sykehus ikke blir satt i et dårligere lys enn det er grunnlag for. Det som er galt, må tas opp i politiske fora og rettes på. Ansatte bør være flinkere til å stå frem og ta opp forhold de mener er kritikkverdige. Vi politikere er nødt til å stole på ledelsen når de sier at alt er bra, sier Herseth. Og det var nettopp den beskjeden hun – ikke uventet – fikk etter å ha gått i gangene sammen med direktør Ola Metliaas, klinikkoverlege Kaare Solheim, klinikkoversykepleier Mimi Øverland, sjefflege Paul Linnestad med flere. Alle fant at Dedichens utspill var uheldig, særlig fordi det kunne skremme pasientene. – Forholdene er langt fra optimale. Men vi driver ikke på grensen av hva som er forsvarlig, fastslår klinikkoverlege Solheim. – Og det er ikke vanlig at døende mennesker blir lagt på korridoren.

Overlege Knut Kvernebo sier

at Dedichens uttalelser om at Ullevål ligger på eller over grensen for hva som er faglig forsvarlig er unyanserte. – De fleste pasienter får topp behandling, sier han.

Men klinikk-ledelsen ga samtidig uttrykk for at høsten 1994 har vært ekstra belastet med mange korridorpasienter fordi 32 senger har vært stengt ved klinikken for at sykehuset skulle holde budsjettet. Neste år gir budsjettet rom for 100 nye senger.

Støtter Dedichen

Erik Hoel, som er tillitsvalgt for de overordnede legene ved Ullevål sykehus, synes det er bra at noen tør stå frem og si at forholdene ved sykehuset ikke er de beste. – Det er beklagelig at døende mennesker legges på korridoren når det fysisk er plass. Sengepostene er stengt av økonomiske hensyn, sier han.

Byrådet ber sykehuset redegjøre

GUNN GRAVDAL

-Vi vil be om en skikkelig redegjørelse fra Ullevål sykehus, sier helsebyråd i Oslo Vivi Lassen.

Byrådet i Oslo har det overordnede ansvar for driften av sykehusene i hovedstaden. Vivi Lassen understreker at politikerne har forståelse for den vanskelige situasjonen, både ved Ullevål og de øvrige sykehusene.

-Vi mener vi har gjort noe med de vanskelige sykehusforholdene. I 1994 ble det bevilget 100 millioner kroner ekstra til Oslo-sykehusene, hvorav Ullevål fikk halvparten. I 1995 er det besluttet ytterligere 23 millioner i ekstra-bevilgninger, sier Vivi Lassen, som minner om det betydelige presset Ullevål lider under.

-De behandler i dag 20 prosent flere pasienter med færre ressurser enn tidligere. Det vil bedre seg

med de økte bevilgningene.

Vivi Lassen innrømmer at byrådet i Oslo har behov for en oppdatering om forholdene ved Ullevål, og vil nå be om en skikkelig redegjørelse fra sykehusets ledelse.

-Vi må finne ut om dette er et problem som gjentar seg. Så får vi vurdere hva vi eventuelt vil gjøre. Det er helt uakseptabelt at pasienter blir behandlet på denne måten, sier helsebyråden.

IKKE FORNØYD: Vivi Lassen, helsebyråd i Oslo, forstår presset Ullevål lider under, men ber om en oppdatering om forholdene.

Grundig granskning etter nyttår

EIVIND FOSSHEIM

Fylkeslegen vil foreta en grundig granskning av alle sider ved Ullevål sykehus på nyttår.

Assisterende fylkeslege Håkon Toft i Oslo opplyser til Aftenposten at granskningen er et ledd i en tilsynsaksjon som vil bli foretatt ved store sykehus i samtlige fylker. Og Toft legger til: -Fylkeslegen vil også på andre måter følge utviklingen nøye fremover.

Aftenposten skrev i går

om 93-åringen som først fikk enerom de siste fire minutter av sitt liv. Da hadde han i flere timer ligget døende bak et skjerm-brett i korridoren. Selv om man aldri helt kan gardere seg mot at slike enkeltepisoder kan inntreffe i kisesituasjoner, har fylkeslegen inntrykk av at slike hendelser i den senere tid er blitt vanligere.

Fylkeslegen setter dette i sammenheng med den betydelige effektivisering som hevdes å være gjen-

nomført ved at flere pasienter behandles til en lavere kostnad. Dette synes å være tilfellet spesielt ved Ullevål sykehus. Og fylkeslegen presiserer: -Ettersom vi nå ser tegn til en synkende kvalitet, er det galt å snakke om høyere effektivitet. Da er det bare produktiviteten som øker.

Dette er ikke noe nytt syn. Fylkeslegen påpekte det allerede i medisinal-meldingen i 1993 og i en direktresendt høring som bystyrets helse- og sosial-

komité arrangerte i april i år om forholdene ved Oslo-sykehusene.

Å snu en slik utvikling krever politiske vedtak basert på korrekte opplysninger fra de ansvarlige for driften. På bakgrunn av et møte med byrådsavdelingen nylig mener fylkeslegen at man har en felles forståelse av virkeligheten og vil je til å løse problemene. Fylkeslegen stiller med et sterkt faglig team for å granske forholdene ved Ullevål.

Intet verdig sted for siste avskjed

EIVIND FOSSHEIM

-Jeg føler fremdeles, ett år etter begravelsen, at jeg ikke fikk tatt skikkelig avskjed med far på Ullevål sykehus, forteller Annie-Vera Lysell.

-Etter to dager på mottagelsen flyttet de far ut i korridoren. Vi fikk det bestemte inntrykk at legene hadde tatt sin beslutning om at de ikke kunne gjøre noe med ham. Både pleierne og legene holdt seg borte fra oss. Det var andre som bedre trengte deres hjelp, sier hun.

Hun sier at hennes far riktignok ble flyttet inn på et undersøkelsesrom de siste timene, men det var så mye utstyr der at det knapt nok var plass til et par stoler for de pårørende, det var ikke noe verdig sted for en siste avskjed med far.

-Ved begravelsen ble jeg av presten i bydelen oppfordret til å kontakt med ledelsen ved Ullevål sykehus for å gjøre dem oppmerksom på hva jeg hadde opplevet. På den måten kunne man kanskje endre rutinen slik at de eldre fikk en verdig død. Men det ble ikke noe av, slitte som vi var etter alt som var

skjedd, sier Annie-Vera Lysell.

-Det er hverken mulig eller ønskelig for sykehusprestene å opptre som etisk politi overfor leger og sykepleiere i behandlingen av pasientene, sier hovedprest Magne Stendal på Ullevål. Men han beklager at det skjer uverdige ting, og håper at sykehusets ledelse sørger for en bedre kvalitetssikring rundt pasientene.

Stendal er lei seg for at Annie-Vera Lysell ikke fikk tatt skikkelig avskjed med sin far. Som prest kunne han vært med på å gjøre de siste timene litt bedre for både pasient og pårørende. Stendal mener at så vel pårørende som pasient, sammen eller hver for seg, bør ta kontakt når de ønsker det. For presten er det ikke alltid så lett å føle hva ønskene er. Å dukke opp uten videre, kan lett signalisere ting som skaper mer uro og usikkerhet enn fred.

Sykehusprestens erfaring er at mange har utbytte av kontakt med en prest når livet nærmer seg sin avslutning. Med ikke altfor mange ord kan presten gi den døende selvspekt og fred og bekreftelse av egenverd, sier Stendal.